

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Mateřská škola „Lvíček“ Lomnice nad Popelkou

Josefa Kábrta 209, 512 51 Lomnice nad Popelkou

Identifikátor zařízení: 600 098 516

Termín konání komplexní inspekce: 17. - 18. května 2001

Čj.	085 258/01-1075
Signatura	kh5au110

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní mateřskou školu zřizuje Město Lomnice nad Popelkou. Je umístěna na okraji města ve vile s příjemným vnitřním prostředím a velkou, krásnou zahradou. Ve školním roce 2000/2001 je k docházce zapsáno 46 dětí. V době inspekce dochází šest z nich jen na tři dny a osm dětí mělo odloženou školní docházku (dále jen OŠD). Dvě heterogenní třídy jsou specializované na sport a pracovní činnosti. Děti jsou v nich umisťovány podle zájmu rodičů.

Provoz školy je od 6:30 do 16:30 hodin.

Zřizovatel stanovil příspěvek rodičů na neinvestiční náklady školy na 160 Kč. měsíčně.

Poslední inspekce proběhla na škole v roce 1998 a byla zaměřená na zhodnocení řízení. Současná inspekce hodnotí podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školy i kvalitu řízení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plány vzdělávací činnosti, zpracované částečně podle „Časově tematických plánů“, roční s úkoly v jednotlivých výchovách a týdenní zařazené do jednotlivých měsíců, jsou obsahově téměř totožné. Rámcové týdenní plány jsou doplněné výčtem plánovaných akcí. Úkoly v nich jsou méně konkrétní, chybí jejich diferenciaci vzhledem k věku dětí. Učitelky s nimi dále pracují, doplňují je dalšími úkoly a prostředky jejich realizace, využívají k obohacení nových dokumentů (Speciální pedagog v MŠ, Kurikulum E. Opravitové, metodické materiály k zajištění sportovních akcí školy a sešitů různých vydavatelů s metodickými pracovními listy k podpoře předškolní výchovy).

Obsah sledovaných činností v průběhu inspekce odpovídal plánovaným úkolům.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personální podmínky

Vzdělávací činnost školy zajišťují čtyři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky včetně ředitelky. Ředitelka absolvovala kurs logopedické asistentky, zajišťuje logopedickou péči ve škole. Zájem učitelek o tělesnou, hudební a dramatickou výchovu se projevuje zejména v nabízených aktivitách školy. Překrývání služeb učitelek (dva dny v týdnu) je součástí rozpisu služeb, je využíváno pro pravidelné i nárazové akce školy. Čtyři zaměstnanci zabezpečují provoz školy, jsou spolehliví a vytvářejí ve škole dobré podmínky k práci.

Materiální podmínky

Vnitřní uspořádání mateřské školy odpovídá stavebnímu členění původně obytné vily. Prostory jsou spíše bytového charakteru, působí příjemným dojmem, především svou dobovou architekturou a dřevěnými charakteristickými prvky (obložení, vyřezávané zábradlí, dveře i rámy). Prostory tříd a heren jsou menší, avšak jejich členitost podporuje spontánní činnosti dětí. Jejich vysokou estetickou kvalitou snižuje místy nepromyšlená výzdoba. Příjemně působí vyvěšené výtvarné práce dětí. Pozitivem je využití největší místnosti jako tělocvičny s účelným nářadím a náčiním. Úložný nábytek je starší, funkční. Většina drobných hraček a pomůcek je uložena sice v dosahu dětí, ale v uzavřených skříních, jejich výběr je tím částečně omezen.

Dětský sedací nábytek i koutky pro námětové hry jsou průběžně doplňované. Negativem je poškozená a neestetická dlažba v umývárně dětí.

Pro výuku je využívána televize, video, přehrávače a magnetofon. Klavír je ve škole jen jeden ve třídě v přízemí, učitelka druhé třídy ho nemůže běžně využívat tak, jak by potřebovala. V dostatečném výběru je k dispozici základní fond dětské literatury, doplňován dle finančních možností, část učitelské knihovny obsahuje odbornou literaturu v potřebném rozsahu.

Zahrada je velká, dostatečně zastíněná vzrostlými stromy a s částí využívanou k jízdě na tříkolkách i pro kreslení na betonové ploše. Starší kovové průlezky jsou postupně, podle finančních možností, vyměňovány za dřevěné vybavení. Sekání zahrady objednává ředitelka u soukromé firmy, další opravy a údržba je v kompetenci zřizovatele. Část zahrady u oplocení je od rekonstrukce budovy zavezena stavebním odpadem a narušuje ráz celého pozemku, negativně také ovlivňuje bezpečnost dětí při pobytu na zahradě.

Ke stolování je využívána jídelna v přízemí, která je vybavena dřevěnými kulatými stoly. Přípravná a odkládací část je zastaralá, neestetická, celý prostor působí i přes nové dřevěné doplňky poněkud stroze.

Psychohygienické podmínky

Režim dne odpovídá hlediskům psychohygienu. Pro hry a spontánní činnost je v něm vymezen dostatek času. Nereflektuje však dostatečně skutečnost, že velká část dětí přichází do mateřské školy ráno později (kolem osmé hodiny). Zařazením klidových aktivit je zohledněna individuální potřeba odpoledního spánku dětí na základě přání rodičů. Prostorové uspořádání podněcuje spontánní aktivity dětí. Možnost volby z nabídky činností v průběhu celého dne nebyla zcela respektována, během dne mírně převažovaly řízené činnosti. Schopnost koncentrace dětí vzhledem k věku při nich nebyla vždy brána v úvahu. Pozitivem je možnost ponechání rozestavěných stavebnic na následující den. Dětský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům a heterogennímu složení tříd. Stálá, upravená ložnice přispívá k příjemné pohodě při odpoledním odpočinku. Nápoje pro pitný režim byly připraveny v otevřených džbánech, méně vhodných k manipulaci pro malé děti, počet hrnečků nebyl dostatečný.

Spontánní a řízené činnosti

Ranní hry

Členění prostoru, vytvořené herní koutky i dostatečný výběr hraček vytvářejí pro hru dobré podmínky. Vzhledem k tomu, že většina dětí přišla do mateřské školy až okolo osmé hodiny, měly pro hru menší časový prostor.

V době inspekce si děti volně vybíraly hry podle svého zájmu (konstruktivní, na domácnost, kreslení, prohlížení knížek, drobné stavebnice), nerozhodným dětem učitelky různé možnosti nabízely. Sledovaly činnost všech dětí, nenásilným způsobem je vedly k jejich dokončení a vzájemné domluvě při řešení vzniklých problémů. Pro část dětí (především jde o děti s odkladem školní docházky či specifickými potřebami) připravují učitelky cílené úkoly (třídění, přiřazování, grafomotorická cvičení, rozvoj řeči ap.), jindy je motivují k činnostem, např. hrou na flétnu ke zpěvu (hudební hádanky). Starší děti navzájem spolupracují, vytvářejí společné skupiny s námětovými hrami. Hry probíhaly v pohodě a klidu. Jednání učitelky s dětmi bylo vstřícné, přátelské a kultivované. Děti, především mladší, kontakty s nimi často vyhledávaly. Vzájemná komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a učitelkami byla přirozená a bezprostřední.

Spontánní činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Přechod mezi jednotlivými činnostmi byl pozvolný, učitelkami dobře organizovaný. Po úklidu hraček byla chvílka soustředění s různým obsahem (poslech zvuků ze zahrady, motivační scénka s kašpárkem). Děti si při něm opakovaly například názvy dnů v týdnu a měsíců v roce, říkadla (Duben) s rytmickým doprovodem chrastítek z krabiček od filmů či hovořily o významu péče o zdraví. Děti se takto přirozeně zklidnily a soustředily na další aktivity.

Pohybové aktivity

Škola se zaměřuje na rozvíjení tělesné zdatnosti dětí. Využívá k tomu nadstandardní nabídky sportů i pravidelné denní cvičení. Učitelky dbají na přiměřené sportovní oblečení, stálé místo vyhrazené ke cvičení i na náročnou skladbu aktivit. Každodenní svlékání ke cvičení dětem nečiní potíže, jsou motivovány hudbou a jsou samostatné v sebeobsluze.

Při cvičení byly zařazovány různé pomůcky k aktivizaci a zpestření (list papíru, drátěnky, masážní čtverce, náradí aj.). Cvičení probíhalo v prostorné tělocvičně s odpovídajícím vybavením, metodicky bylo členěno na úvodní - rušnou část s využitím rytmického doprovodu, zdravotní cviky s náčiním i netradičními motivačními předměty, hlavní část (v případě tělesné výchovy jako hlavní činnosti) a závěrečnou hru. Reakce dětí byla na pokyny a dohodnuté signály zažitá, byla znát předchozí dlouhodobá péče. Počet cviků nebyl (v jednom případě) diferencován podle věku dětí. Pohybové hry nabízely učitelky záměrně s různým fyzickým či obsahovým zaměřením - hry prožitkové, závodivé, se sociálním námětem i cvičením pozornosti. Při tělesné výchově nebyla organizace proudového cvičení dostatečně promyšlená a docházelo ke zdržování, situaci by řešilo i překrývání učitelek. Skladba cvičení byla sestavena s ohledem na věkové složení dětí, při náročnějších cvičích učitelka dětem pomáhala a po celou dobu byla zajištěna bezpečnost.

Výtvarná výchova

Řízená výtvarná činnost (malování temperovými barvami - pampeliška) proběhla ve třídě. Pomůcky měla učitelka připravené. Úvodní motivace byla účinná, škoda, že kromě smetánky lékařské učitelka nevyužila dalších živých jarních květů, ale pouze jejich obrázků. Děti malovaly u jednoho stolku, kde se postupně všechny vystřídaly. Učitelka jejich činnost sledovala, radila jim při zvládnutí techniky malby, oceňovala dovednosti i výsledky. Ostatním dětem se věnovala druhá učitelka. Rozdala jim drobný didaktický materiál (stavebnice, skládky, puzzle atp.) Na činnost se nemohly dostatečně soustředit, na výzvu učitelky postupně přecházely k malování. V rozhovorech s dětmi si ověřovala jejich znalosti a dovednosti. V průběhu celé činnosti byla pozorována hojná a neformální komunikace mezi dětmi i mezi dětmi a učitelkami. Forma realizace výtvarné činnosti nebyla ideální, děti i učitelka pracovaly v určité míře pod časovým tlakem, ve spěchu. Zájem o téma i techniku nebyl dětmi plně využit.

Jazyková výchova

Jazyková výchova byla realizována různými formami, propojenými námětem dopravních prostředků. Děti navazovaly na předchozí zkušenosti z dopravního hřiště, hovořily o svých zkušenostech a zážitcích, popisovaly vybraný předmět. Učitelka vhodně využila i omylu jednoho dítěte k upevnění výrazů „dopravní prostředek - dopravní značka“. Děti byly neustále zábavnou formou aktivizovány, současně však mohly volně využít pomůcek k samostatné hře. Náplní řízené činnosti bylo rozvíjení jazykového citu, rozeznávání první hlásky, vytleskávání rytmu i řešení problémových úkolů s diferencovanou náročností. Děti pracovaly podle jasných pokynů, měly volnost pohybu, možnost oddechu. Pozitivem byl individuální a citlivý přístup učitelky k jednotlivým dětem na základě znalosti jejich schopností.

Sledované řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací práce vychází z klasických dokumentů „Časově tematické plány“ s využitím nových metodických materiálů. Písemné zpracování není systémové, širší týdenních plánů je omezená, diferenciací úkolů podle věku dětí je stanovena částečně. Materiální podmínky a vnitřní uspořádání budovy jsou příznivé, působí příjemně na prožívání dětí.

Pravidelné překrývání služeb učitelek nebylo vždy cíleně využité. Pozitivem byla připravená individuální činnost s vybranými dětmi v průběhu her i řízené činnosti.

Organizace výtvarných činností nedávala dětem dostatek času k sebevyjádření, na vnějšího pozorovatele působila časovým tlakem. Účinná motivace a vhodně zvolené formy vedly k působivým výsledkům. Pohybové aktivity byly realizovány metodicky promyšleně s menším nedostatkem v organizaci, jazyková výchova odpovídala charakteru integračního prožitkového učení. Kultivované vyjadřování učitelek i jejich reakce na verbální projevy dětí podporovaly komunikační prostředí ve skupině.

Kvalita vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry - všestranný rozvoj dětí ve spolupráci s rodinou, ochrana a poznávání přírody - jsou uvedeny v ročním plánu školy. Odpovídají materiálním podmínkám, jsou přijaty pracovníky školy. Stanovené hlavní úkoly zachycují vzdělávací činnost školy, spolupráci s rodiči a oblast materiální. Formulované zabezpečení hlavních úkolů je obecné, částečně se překrývá s hlavními úkoly. Plánování vzdělávací práce není dostatečně systémové, chybí diferenciací úkolů podle věku a zachycování zpětné vazby. Jsou využívány různé metodické materiály, sportovní aktivity jsou podloženy promyšlenými postupy, které vyplývají z odborných znalostí učitelek (trenérské kurzy, proškolení v aplikaci jógového cvičení, dodržování desatera bezpečného chování vydaného FIS).

Plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Úkoly i zodpovědnost jednotlivých učitelek jsou písemně zaznamenány, kompetence zástupkyně ředitelky jsou stanoveny jen ústně, nejsou písemně podchyceny.

Organizační řád, rozdělení služeb učitelek a režim dne zajišťují bezproblémový provoz zařízení. Řád školy pro zaměstnance, povinnosti a pracovní náplně pracovníků postihují jejich práva a povinnosti. Řád školy pro rodiče je podrobně zpracován. Některé body v něm uvedené nejsou v pravomoci ředitelky (stravování, příspěvek rodičů na neinvestiční náklady). Plánované akce na školní rok jsou vyhodnocovány na poradách a v obecnější rovině v kronice školy. S rodiči uzavírá škola písemné dohody k předávání dětí jiným osobám a dohody o souhlasu s nabízenými aktivitami (bruslení, lyžování, sauna ap.)

Ve vedení povinné dokumentace byly konstatovány drobné nedostatky (vedení přehledů výchovné práce, evidenčních listů), částečně byly odstraněny v průběhu inspekce.

Vnitřní informační systém spočívá především na osobním předávání informací v průběhu běžného provozu. Písemné materiály z referátu školství i dalších institucí jsou vyvěšovány na nástěnce v jídelně. Využíváno je operativních a pravidelných provozních i pedagogických porad. Pracovníci mají přístup i k další potřebným dokumentům uloženým v ředitelně. O ochraně dat a důvěrných informací byli zaměstnanci poučeni, není to však prokazatelně doloženo.

Běžné informace týkající se dětí si učitelky a rodiče vyměňují ústně při denním setkávání. Různé zprávy, připomínky a nabídky jsou v písemné formě vyvěšovány na nástěnkách v šatnách dětí a vestibulu školy. K vzájemnému informování je využíváno i všech neformálních příležitostí - besídek, výletů, společných akcí. Pravidelně v prvním pondělí v měsíci je rodičům nabízeno konzultační odpoledne. Rodiči je tato možnost využívána především v souvislosti se školní zralostí a vadami řeči dětí. Jedenkrát za tři týdny pracuje v mateřské škole logopedická poradna speciálně pedagogického centra z Turnova. Nabízí služby všem mateřským školám v nejbližším okolí i veřejnosti.

Veřejnost je o činnosti školy informována prostřednictvím místního tisku a rozhlasu. Škola spolupracuje s domem dětí a mládeže, účastní se výstav výtvarných prací. V měsíci květnu se účastní na akcích Bambiriády.

Tradiční je spolupráce se základní školou, kdy se budoucí školáci a žáci prvních tříd vzájemně navštěvují, společně sledují divadelní představení dojíždějících souborů, mateřská škola využívá školní saunu. Oživením života školy jsou i vzájemné návštěvy a společné akce s mateřskou školou ve Staré Pace. Mateřská škola spolupracuje i s dalšími institucemi ve městě - knihovnou, muzeem, základní uměleckou školou a lesnickou školou. Každoročně organizuje lyžařský výcvik, kdy vyjíždí na týden do hor s vlastním vlekem a vlekářem.

Organizace činnosti školy a informační systémy jsou funkční, byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy

Vzdělávání učitelek je součástí ročního plánu. Jednotlivé učitelky mají uloženo samostudium odborné literatury. Návštěva vzdělávacích akcí vychází z jejich zájmů. Jedna z učitelek navštěvuje nabízené semináře týkající se hudební výchovy, druhá učitelka dojíždí už druhý rok na semináře dramatické výchovy do Prahy. Získaná osvědčení jsou součástí osobních spisů učitelek. Vzájemné předávání poznatků probíhá na poradách.

Hospitační činnost ředitelky není plánovaná, snaží se rovnoměrně sledovat všechny učitelky. Kontrola se děje prostřednictvím hospitací a namátkovými vstupy v průběhu celého dne. V předložených hospitačních záznamech nejsou uvedeny cíle hospitace a z nich vyplývající závěry. Sledovaná činnost je popsána a zhodnocena, zápis je hospitovanou učitelkou podepsán, ředitelka má přehled o kvalitě práce všech pracovníků. Písemně jsou zpracována kritéria osobního ohodnocení a k motivaci je využíváno i finanční ocenění.

Oblast vedení a kontroly je celkově velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má promyšlený systém řízení, založený na kolegiilitě, důvěře i kvalitě jednotlivých pracovníků. Vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání učitelek a tím i pro zkvalitňování pedagogické péče. Ve vedení dokumentace a v písemném zpracování plánu školy jsou drobné formální nedostatky, které však neovlivňují jinak velmi dobrou kvalitu

řízení. Pozitivem je otevřenost mateřské školy směrem k rodičům a široká nabídka aktivit pro děti.

Oblast řízení má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ke dni 1.4.1992, čj.: 526/92
- Zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení k 1. 12. 1998, čj.: P-940/98-Kp
- Statistický výkaz ke dni 30. 9. 2000
- Roční plán školy pro školní rok 2000/2001
- Povolení výjimky z počtu dětí na třídu pro tento školní rok
- Přehledy výchovné práce pro školní rok 2000/2001
- Evidence docházky v obou třídách pro školní rok 2000/2001
- Evidenční listy aktuálně docházejících dětí
- Přihlášky, rozhodnutí o přijetí do mateřské školy pro aktuálně docházející děti
- Písemná pověření od rodičů k odvádění dětí pro cizí osoby, školní rok 2000/2001
- Zápisy z pedagogických a provozních porad šk. rok 2000/2001
- Hospitační záznamy šk. rok 2000/2001
- Kniha úrazů
- Kronika školy
- Řád školy a informace pro rodiče
- Záznamy o dětech, zprávy PPP
- Personální dokumentace zaměstnanců - pracovní smlouvy, platové výměry, pracovní náplně, doklady o dalším vzdělávání pracovníků
- Kritéria pro přiznání osobního ohodnocení
- Evidence docházky pracovníků za šk. rok 2000/2001
- Protokoly o kontrolách (revize hromosvodů, kontroly ŠÚ)
- Jmenování ředitelky do funkce k 1.8.1991 bez čj., potvrzení ve funkci k 1. 8. 1997

ZÁVĚR

Zjištěná kvalita vzdělávací činnosti školy i oblasti řízení je velmi dobré.

Pozitiva:

- bohatá nabídka akcí odpovídající koncepčním záměrům školy,
- příjemné a kultivované vystupování učitelek vůči dětem,
- pozornost věnovaná rozvíjení a nápravě řeči, individuální práci s dětmi,
- velmi pěkná, velká zahrada s členitým terénem a vzrostlými stromy,
- nápadité využití náčiní v ranním cvičení,

- vedení dětí k samostatnosti v sebeobsluze.

Negativa:

- převaha frontálních činností,
- nesystémové plánování výchovně vzdělávací činnosti bez zpětnovazebních záznamů,
- v jedné třídě schází klavír (piano),
- nevhodný způsob realizace pitného režimu,
- poškozená dlažba v umývárkách dětí.

Doporučení:

- vzdělávací činnost realizovat různými metodami - průběžně, individuálním přístupem, prožitkovým učením, využíváním přirozených situací,
- vytvářet nabídku činností a umožnit dětem volbu z nich,
- ve spolupráci se zřizovatelem zajistit druhý klavír (piano),
- promyslet vhodnější způsob podávání nápojů,
- prokazatelně zaznamenat poučení zaměstnanců o ochraně informací a dat,
- vytvořit systém plánování s diferenciací úkolů podle věku dětí,
- nezapomínat na diferenciaci i při realizaci výchovně vzdělávací činnosti,
- do materiálních požadavků zařadit inovaci dlažby v umývárkách pro děti a odklizení odpadu u oplocení školní zahrady.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Růžena Janatová	R. Janatová v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	V. Jirkalová v. r.

V Semilech dne 5. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. června 2001

Razítko

Ředitelka mateřské školy

Podpis

Zdenka Mariášiová

Mariášiová Zdenka v. r.

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Semily	25.6.2001	085 396/01-1075
Zřizovatel: MěÚ Lomnice n/P	25.6.2001	085 397/01-1075

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	nebyly podány